

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 14 april 1939 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överenskommelser med universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn samt pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund om övertagande av dessa pensionsinrättningars rörelse, m. m.

I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1939 dagtecknad proposition nr 186, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att

dels träffa överenskommelser med universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn samt pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen anförts;

dels besluta om allmänna familjepensionsreglementets ikraftträdande den 1 juli 1939 för universitetens förvaltningsområde samt därvid fastställa de avvikelser, som betingas av nämnda överenskommelser samt av vad i propositionen anförts rörande kvinnliga befattningshavare;

dels meddela de bestämmelser, som i övrigt erfordras för genomförande från och med den 1 juli 1939 av överenskommelserna, ävensom för tillämpning enligt vad i propositionen anförts av motsvarande regler rörande kvinnliga befattningshavare vid universiteten och deras efterlevande;

dels ock för vissa vid karolinska institutet anställda befattningshavare samt för professorn i rasbiologi vid universitetet i Uppsala och professorn i experimentell fysik vid vetenskapsakademien K. M. G. Siegbahn meddela de övergångsbestämmelser i familjepensionshänseende, som i propositionen berörts.

Beträffande motiveringen för Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag får utskottet, i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

Allmänna familjepensionsreglementet är enligt sin lydelse avsett att tillämpas å alla sådana befattningshavare, manliga och kvinnliga, ordinarie och icke-ordinarie, för vilka civila eller militära tjänstepensionsreglementet gäller. Ikraftträdandet skall emellertid ske successivt för olika förvaltningsområden, allteftersom de kassor, vilka omhänderhava familjepensioneringen för ordinarie manliga befattningshavare inom respektive förvaltningsområden, träffa överenskommelser med staten. Det har nämligen ansetts vara förenat med alltför stora olägenheter att inom samma förvaltningsområde under en längre tidsperiod tillämpa skilda familjepensionssystem för å ena sidan de befattningshavare, som en gång vunnit delaktighet i någon av familjepensionskassorna, och å andra sidan övriga befattningshavare. I enlighet härmed har familjepensionsreglementet, efter statens övertagande av vederbörande kassor, trätt i kraft för flertalet statliga förvaltningsområden.

Beträffande återstående förvaltningsområden föreligga nu preliminära överenskommelser, avseende universitetens pensionsinrättningar. Överenskommelserna hava träffats mellan 1934 års familjepensionsutredning, å ena sidan, och delegerade för envar av universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn samt pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund, å andra sidan, under förbehåll från utredningens sida av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande samt från delegerades sida av vederbörande pensionsinrättnings godkännande. Överenskommelserna, vilka jämte ett till desamma hörande protokollsutdrag äro fogade vid detta utlåtande såsom *Bilagor A, B, C och AC*, hava redan i princip godkänts av kassornas delägare.

Föredragande departementschefen har tillstyrkt, att överenskommelserna godkännas, och därvid uttalat, att de förutsättningar, som ligga till grund för överenskommelserna, ansluta sig till de vid de tidigare överenskommelserna tillämpade *allmänna principerna*. I avseende härå har departementschefen anfört följande.

Förevarande överenskommelser grundas på samma allmänna principer som godtagits beträffande de förut övertagna kassorna. Detta innebär för ifrågavarande kassor, att staten i samband med övertagandet av kassornas tillgångar jämte vissa tillgångar i övrigt, som — ehuru icke hörande till kassorna — använts för dessas räkning, jämväl övertager kassornas rättigheter och förpliktelser. Härvid förklaras emellertid samtidigt, att sådana vid övertagandet i tjänst varande delägare med pensionsrätt enligt civila tjänstepensionsreglementet, som icke anmäla sig föredraga, att de äldre bestämmelserna fortfarande tillämpas, i allmänhet skola vara underkastade allmänna familjepensionsreglementets bestämmelser med vissa avvikelser rörande, bland annat, föreskrifterna om avkortning av familjepensionen samt, vad tjänstemannakassan i Uppsala angår, bestämmelserna om familjepensionsavdrag. Beträffande delägare eller pensionstagare, för vilken allmänna familjepensionsreglementet *icke* blir tillämpligt, skola äldre bestämmelser alltjämt tillämpas av staten, som därvid emellertid dels efterskänker de familjepensionsavgifter, som skulle utgå efter avsked med tjänstepension, dels ock, vad Uppsalakassorna angår, ökar pensionsförmånerna på visst sätt.

Den vid familjepensionsväsendets centralisering eljest följda principen, att även kassornas nuvarande delägare såvitt möjligt böra erhålla de i det nya statliga familjepensionsreglementet bestämda pensionsförmånerna, har således även i förevarande överenskommelser upprätthållits beträffande vid övertagandet i tjänst varande delägare med pensionsrätt enligt civila tjänstepensionsreglementet. Vid en del av de tidigare träffade överenskommelserna hava delägarna, sedan de vid övertagandet blivit underkastade allmänna familjepensionsreglementet, alltjämt fått bibehålla sina tidigare avgifter. Berörda avvikelser från allmänna familjepensionsreglementet har jämväl, vad nu ifrågavarande överenskommelser angår, upptagits med avseende å delägarna i tjänstemannakassan i Uppsala men däremot ej i de båda andra överenskommelserna. Att delägarna i vaktbetjäningens kassa enligt överenskommelsen skola vidkännas familjepensionsavdrag av i allmänna familjepensionsreglementet fastställd storlek innebär emellertid i de flesta fall en fördel för dem; allmänna familjepensionsreglementets avdrag äro nämligen merendels lägre än motsvarande avgifter enligt reglementet för vaktbetjäningens kassa. För delägarna i pensionsinrättningen i Lund innebär övergången till allmänna familjepensionsreglementets avdragsskala i varje fall i förhållande till nuvarande, tillfälligt nedsatta avgifter en nackdel. Densamma motiveras emellertid därmed, att delägarna i sistnämnda kassa genom en för dem fördelaktigare tillämpning av vederbörande bestämmelser om dyrtidstillägg med avseende å pensionerna till sina efterlevande hitintills gynnats i förhållande till delägarna i andra kassor. Samma skäl ligger också till grund för att sådana delägare och pensionstagare i pensionsinrättningen i Lund, för vilka allmänna familjepensionsreglementet icke blir tillämpligt, ej få vederbörande pensionsförmåner ökade i samband med statens övertagande av rörelsen; ökningen kan nämligen i fråga om denna kassa redan sägas hava inträtt på grund av nyssnämnda fördelaktiga tillämpning av bestämmelserna om dyrtidstillägg. Vad ökningen av de äldre pensionerna i de båda övriga kassorna angår är densamma i överenskommelsen med tjänstemannakassan i Uppsala konstruerad såsom ett procentuellt tillägg (13 %) till vederbörande grundpension, vilket tillägg till storleken bestämts under hänsynstagande till kassans ekonomiska ställning och till att statens kostnader skola bli såvitt möjligt rättvist avvägda de tre universitetskassorna emellan. I överenskommelsen med vaktbetjäningens kassa har ökningen av de äldre pensionerna i stället fått den formen, att allmänna familjepensionsreglementets pensionsnivå förklarats skola gälla jämväl för de vid övertagandet befintliga tjänstepensionärernas efterlevande och i viss mån även för de vid övertagande befintliga pensionstagarna. Denna fördelaktigare behandling har sin grund i det förhållandet, att kassan vid jämförelse med andra kassor tidigare i fråga om statsbidrag haft en missgynnad ställning.

Allmänna familjepensionsreglementets regelmässiga tillämpning å nuvarande delägare i tjänst innebär, att staten till pensioner, som utgå till dessa delägars efterlevande, lämnar ett bidrag, motsvarande dels den beräknade kostnaden för viss del av de fasta pensionsförmånerna, dels ock den rörliga pensionsdelen.

Departementschefen har härefter framhållit, att överenskommelserna emellertid innebure ytterligare beträffande envar av förenämnda kassor — liksom fallet varit med fyra av de förut ingångna överenskommelserna — en *särskild kostnad för staten av övergångsnatur*. Rörande detta spörsmål anför departementschefen:

De verkställda beräkningarna beträffande förevarande tre kassor utvisa att — med bortseende i stort sett från statliga bidrag — de av staten övertagna tillgångarna, inberäknat värdet av blivande avdrag enligt allmänna familjepensionsreglementet för de nuvarande delägarna i tjänst, icke förslå att bringa upp pensionsförmånerna till vad i överenskommelserna stadgats. Härför erfordras i stället tillskott, vilkas kapitalvärden uppgå i tjänstemannakassan i Uppsala till drygt 201,000 kronor, i vaktbetjäningens kassa till närmare 52,000 kronor samt i pensionsinrättningen i Lund till närmare 247,000 kronor.

I fråga om övergångskostnader av nu angivna slag anförde jag vid min anmälan av de preliminära överenskommelserna angående civilstatens och telegrafverkets änke- och pupillkassor, att en grundtanke i planen för de större familjepensionkassornas övertagande varit den, att kassornas beräknade överskott vid tillämpning av en räntefot av 4 % och i övrigt av s. k. självkostnadsgrunder i stort sett skulle kunna finansiera förbättringen av pensionsförmånerna, om man bortsåg från statsbidragen. Emellertid vore kassornas ställning, bland annat på grund av olikheter i avgifter och de växlande grunderna för statsbidrag, givetvis så olika, att berörda princip måste leda till att i vissa kassor överskottet mer än väl försloge, medan i andra kassor brist uppstode. Liksom förevarande reglering av familjepensionsförhållandena för statens befattningshavare äsyftade införande av enhetliga grunder för framtiden, borde staten, framhöll jag, under övergången träda emellan för vinnande av en utjämning genom att, inom rimliga gränser, påtaga sig kostnaden för att täcka en brist av nämnda slag.

Vad förevarande kassor beträffar kan såsom ytterligare skäl för de ifrågasvarande tillskotten åberopas, att årsräntan å vederbörande tillskott tillsammans med ett tänkt årsbidrag, som kan sägas vara ekvivalent med det statliga 120-kronorstillägget för nuvarande delägare i tjänst, vilka övergå å allmänna familjepensionsreglementet, och för framtida ordinarie manliga befattningshavare, i tjänstemannakassan i Uppsala understiger samt, vad de övriga båda kassorna angår, icke med några väsentliga belopp överstiger de nu utgående men efter övertagandet obehövliga statsbidragen. Sålunda gäller, att nuvarande statsbidrag till tjänstemannakassan i Uppsala utgör 16,140 kronor samt att nyssnämnda årsränta och årsbidrag tillsammans utgöra 12,014 kronor. För vaktbetjäningens kassa äro motsvarande belopp 600 respektive 3,399 kronor, och för pensionsinrättningen i Lund utgöra siffrorna 12,130 (genomsnitt för budgetåren 1934/35—1936/37) respektive 13,503.

Då jag här talat om statsbidrag, har jag icke avsett de statliga pensions- eller dyrtidstilläggen. Vad dyrtidstilläggen för nuvarande tjänstepensionärer samt nuvarande änkor och barn m. fl. beträffar inträder icke någon kostnadsändring för staten genom övertagandet. I fråga om de nuvarande delägare i tjänst, å vilka allmänna familjepensionsreglementet skall tillämpas, kunna vid oförändrad levnadskostnadsindex — vid beräkningarna har tillämpats indextalet 165 — de rörliga pensionsdelarna vid framdeles inträffande pensionsfall i regel beräknas utgöra i tjänstemannakassan i Uppsala 80 å 90 % och i vaktbetjäningens kassa 40 å 50 % av dyrtidstilläggen enligt nuvarande grunder å pensioner enligt nuvarande bestämmelser. Vad pensionsinrättningen i Lund beträffar kunna motsvarande rörliga pensionsdelar vid framdeles inträffande pensionsfall beräknas i genomsnitt något understiga dyrtidstillägg jämlikt nuvarande nyreglerade grunder å pensioner enligt nuvarande skala; av dyrtidstillägg enligt nuvarande oreglerade grunder utgöra de rörliga pensionsdelarna vid gällande index 50 å 60 %.

Vad angår överenskommelsernas innehåll i övrigt har departementschefen gjort följande uttalanden.

Till en början torde jag få fästa uppmärksamheten vid de i överenskommelserna med tjänstemannakassan i Uppsala och pensionsinrättningen i Lund intagna detaljbestämmelserna, att dyrtidstillägg ej skall utgå till pensionsberättigade efter delägare, som redan före övertagandet på grund av befattning utom universitetet blivit underkastad allmänna familjepensionsreglementet, och att dyrtidstillägg å pension från Lunds universitets änke- och pupillkassa icke skall utgå till pensionsberättigade efter sådan delägare i den genom överenskommelsen övertagna pensionsinrättningen i Lund, som vid övertagandet kvarstår i universitetets tjänst. Såsom motiv för den förstnämnda av dessa bestämmelser har familjepensionsutredningen anfört, att det icke skulle anses rimligt, att staten i dylika fall av dubbelpensionering skulle lämna bidrag såväl till pensionen enligt allmänna familjepensionsreglementet som till den pension, som härflöte ur tidigare delägarskap i en enskild pensionskassa. Motivet för den andra bestämmelsen är likartat, i det att, enligt vad familjepensionsutredningen härutinnan framhåller, det syntes principiellt oriktigt, att staten skulle i form av dyrtidstillägg bevilja bidrag till en enskild pensionskassa vars delägare i annan ordning fått sin familjepensionsfråga ordnad genom statens försorg och med bidrag av statsmedel.

Jag biträder vad familjepensionsutredningen sålunda uttalat. Beträffande den i överenskommelsen med pensionsinrättningen i Lund intagna bestämmelsen bör vidare påpekas, att densamma enligt sin lydelse även är tillämplig å delägare, som på grund av därom gjord anmälan icke blir underkastad allmänna familjepensionsreglementet, men däremot givetvis icke kan avse sådana befattningshavare, som framdeles, så länge delägarskap i Lunds universitets änke- och pupillkassa alltjämt är obligatoriskt, trots nämnda reglementes tillämplighet å dem, vinna inträde i kassan. Då icke heller efterlevande till sist avsedda befattningshavare böra åtnjuta dyrtidstillägg å pension från Lunds universitets änke- och pupillkassa och då ett motsvarande stadgande jämväl är erforderligt i andra fall (exempelvis med avseende å befattningshavare, vilka varit skyldiga att inträda både i marinens familjepensionskassa och i lotsverkets enskilda pensionskassa), torde vederbörlig ändring böra vidtagas i kungörelsen den 15 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. (nr 267).

I överenskommelsen med tjänstemannakassan i Uppsala har föreskrivits, att vissa tillgångar, som icke direkt tillhöra kassan men vilkas avkastning komma kassans ändamål till godo, skola överlåtas till staten. Häri ingår ett belopp om 118,594 kronor, utgörande del av vad de universitetet tillhöriga s. k. åkerlotterna vid försäljning eller på annat sätt avkastat. För närvarande användes avkastningen i fråga till ökande av de åt universitetets lärares och tjänstemäns änkor och barn utgående pensionerna. Familjepensionsutredningen har framhållit, att den efter överlåtelsen återstående delen av nu befintlig åkerlotsavkastning samt framdeles uppkommande dylik avkastning alltjämt — enligt Kungl. Maj:ts bestämmande — syntes kunna få användas för pensioneringsändamål vid universitetet. Större konsistoriet i Uppsala har i sitt yttrande biträtt denna uppfattning och därvid hemställt, att, enär docenterna, enligt vad som föreslagits, icke längre skulle komma i åtnjutande av statlig familjepensionsrätt, viss del av åkerlotsavkastningen framdeles måtte få användas för underlättande av docenternas familjepensionering i annan ordning. Jag vill för min del icke motsätta mig, att åkerlotsavkastningen skall få tillsvidare användas för pensioneringsändamål vid universi-

telet. Kungl. Maj:t torde böra meddela beslut härom, sedan kanslern för rikets universitet, efter vederbörandes hörande, framdeles inkommit med förslag till de ändringar i gällande bestämmelser härutinnan, som må finnas erforderliga.

Det sätt varpå nyssnämnda överlåtelse till staten av vissa tillgångar lämpligen kan genomföras finner jag böra göras till föremål för ytterligare överväganden i syfte att utröna, om ej en enklare lösning än den av familjepensionsutredningen anvisade kan vinnas. Uteslutet är icke att det för närvarande kan vara lämpligast att stanna vid en förändring av gällande dispositionsbestämmelser för inkomsten av universitetets finansförmögenhet, så att den för ifrågakommande pensionsändamål avsedda inkomsten kommer att tillföras statsverket. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter den ytterligare utredning som må befinnas erforderlig meddela bestämmelser om avtalets genomförande i denna del och beträffande den fondreglering som därav betingas.

I överenskommelserna med tjänstemannakassan i Uppsala och pensionsinrättningen i Lund har förklarats, att överenskommelserna skola gälla under förutsättning, att professorer inordnas under civila tjänstepensionsreglementet. I anslutning härtill har familjepensionsutredningen föreslagit vissa ändringar i berörda reglemente. Enligt dessa ändringar skola innehavare av befattning såsom professor, prosector, laborator, lärare i medicinsk radiologi, observator och föreståndare för den zoologiska institutionens entomologiska avdelning i Lund underkastas civila tjänstepensionsreglementet men däremot icke docenter, lärare i fysikalisk diagnostik, lärare i ortopedi vid universitetet i Lund samt director musices och gymnastiklärare i Uppsala ävensom motsvarande två befattningshavare i Lund. Ej heller skola enligt utredningens förslag de professorer underkastas civila tjänstepensionsreglementet, som avlönas icke av statsmedel utan från särskilda fonder eller privata donationsmedel och beträffande vilka icke blivit genom särskilt beslut bestämt och i institutionens stat angivet, att de i pensionshänseende skola vara hänförliga under civila tjänstepensionsreglementet. Jag tillstyrker, att civila tjänstepensionsreglementets tillämpningsområde utsträcker i enlighet med vad familjepensionsutredningen förordat. Till denna fråga torde jag få återkomma vid framläggande senare i dag av förslag till ändring av vissa delar av nämnda reglemente.

Beträffande docenterna gäller, att de för närvarande sakna tjänstepensionsrätt men att de, med undantag av docenterna vid karolinska institutet, kunna ordna sin familjepensionsfråga på samma sätt som professorerna genom att, i så fall frivilligt, inträda i vederbörande kassa. Sistnämnda förmån, som hitintills utnyttjats i relativt liten utsträckning, kommer genom statens övertagande av kassorna, såsom förut nämnts, givetvis att upphöra. Övriga framdeles tillkommande innehavare av sådana befattningar, för vilka, enligt vad här anförts, civila tjänstepensionsreglementet icke skulle bli tillämpligt, böra, på sätt familjepensionsutredningen föreslagit, så länge befattningarna äro uppförda på ordinarie stat och förenade med statlig tjänstepensionsrätt, i familjepensionshänseende vara underkastade föreskrifterna i kungörelsen den 4 juni 1937 (nr 357) med bestämmelser angående familjepension i vissa fall för efterlevande till befattningshavare, som innehaft befattning, å vilken lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänstinnehavares rätt till pension äger tillämpning.

Departementschefen har vidare i förevarande proposition upptagit frågan om *särskilda övergångsbestämmelser beträffande avgiftsskyldigheten för vis-*

sa befattningshavare vid karolinska institutet samt för professorn i rasbiologi vid universitetet i Uppsala och professorn i experimentell fysik vid vetenskapsakademien K. M. G. Siegbahn. Härom har departementschefen anfört följande.

Enligt kungörelsen den 4 juni 1937 (nr 356) med bestämmelser angående familjepension m. m. i vissa fall, då allmänna familjepensionsreglementet ej är tillämpligt inom den civila statsförvaltningen, vilken kungörelse gäller för dem av ifrågavarande vid karolinska institutet anställda befattningshavare, som innehade sina befattningar redan innan civilstatens änke- och pupillkassa med ingången av juli 1937 övertogs av staten, skall vederbörande befattningshavare, om han blir innehavare av befattning, å vilken civila tjänstepensionsreglementet är tillämpligt, därmed också bliva underkastad allmänna familjepensionsreglementets bestämmelser, bland annat i fråga om familjepensionsavdrag. På motsvarande sätt skall dylik befattningshavare vid karolinska institutet, som tillträtt ordinarie befattning först efter utgången av juni 1937 och därför blivit underkastad föreskrifterna i förenämnda kungörelse nr 357/1937, om allmänna familjepensionsreglementet blir gällande för hans befattning, vidkännas familjepensionsavdrag enligt sistnämnda reglemente. Statskontoret har nu i sitt yttrande framhållit, att det finge anses vara med rätt och billighet överensstämmande, att dessa båda kategorier av befattningshavare erhöles motsvarande förmåner, som på sin tid tillkommit de delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, å vilka allmänna familjepensionsreglementet redan den 1 juli 1937 blev tillämpligt.

Utan särskilt förordnande därom torde redan nu enligt nämnda kungörelser gälla, att befattningshavarna i fråga vid övergång till allmänna familjepensionsreglementets bestämmelser i viss mån bibehålla de åt delägarna i civilstatens änke- och pupillkassa tillerkända förmåner. Befattningshavarna äro sålunda efter övergången exempelvis berättigade att allttjämt åtnjuta förmånen av oavkortad familjepension för vanliga fall. Förmånen att efter övergång till allmänna familjepensionsreglementets bestämmelser allttjämt få betala de gamla avgifterna, vilken tillerkändes de delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, som den 1 juli 1937 blevo underkastade sistnämnda reglemente, förekommer däremot, såsom nyss anförts, icke enligt kungörelserna. På grund härav och då ökningen av familjepensionsförmåner för ifrågavarande befattningshavare vid karolinska institutet icke är av den storleksordning, att en höjning av avgifterna av denna anledning kan anses befogad, anser jag i likhet med statskontoret den övergångsbestämmelsen böra meddelas, att ifrågavarande befattningshavare på samma sätt som de delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, vilka den 1 juli 1937 blevo underkastade allmänna familjepensionsreglementet, allttjämt, så länge de kvarstå i sina innehavda befattningar, skola vidkännas avdrag, motsvarande de tidigare avgifterna, i stället för avdrag enligt nyssnämnda reglemente.

Statskontoret har vidare ifrågasatt, att såväl professorn i rasbiologi vid universitetet i Uppsala, vilken i familjepensionshänseende icke tillhör tjänstemannakassan i Uppsala, som även professorn i experimentell fysik vid vetenskapsakademien K. M. G. Siegbahn, till vilken enligt för professuren gällande bestämmelser pension skall utgå enligt för universitetsprofessorer gällande grunder eller alltså framdeles enligt civila tjänstepensionsreglementet, skall i familjepensionshänseende komma i åtnjutande av samma förmån med avseende å avgiftsskyldigheten som, enligt vad nyss berörts, anses böra tillkomma befattningshavarna vid karolinska institutet. Jag biträder denna uppfattning.

Med avseende å *tidpunkten för kassornas övertagande* har departementschefen ansett, att den nya ordningen om möjligt borde genomföras redan från och med den 1 juli innevarande år.

Slutligen har departementschefen beträffande *allmänna familjepensionsreglementets ikraftträdande* för ifrågavarande förvaltningsområden anfört följande:

I likhet med vad vid behandlingen av de tidigare överenskommelserna skett, torde Kungl. Maj:t i fråga om förevarande förvaltningsområde böra inhämta riksdagens bemyndigande att efter överenskommelsernas ingående förordna om allmänna familjepensionsreglementets ikraftträdande. I samband härmed böra, i enlighet med punkt 1 i reglementets slutbestämmelser, fastställas de avvikelser från reglementets bestämmelser, som betingas av överenskommelserna i fråga om nuvarande delägare, vilka avses i 1 § 1 a) reglementet, ävensom — på sätt tidigare gjorts i fråga om kvinnliga befattningshavare vid då avsedda förvaltningsområden — motsvarande avvikelser för sådana kvinnliga befattningshavare vid universiteten, å vilka civila tjänstepensionsreglementet är tillämpligt.

I samband med överenskommelsernas ikraftträdande erfordras vidare bestämmelser för fastställande av vad som skall gälla för delägare, å vilka allmänna familjepensionsreglementet icke blir tillämpligt, ävensom för de kvinnliga befattningshavare vid universiteten, vilka vid ikraftträdandet redan tillträtt tjänstepension, samt för de efterlevande till manliga eller kvinnliga befattningshavare, vilka vid övertagandet tillträtt familjepension.

Kungl. Maj:t synes böra inhämta riksdagens bemyndigande att jämväl meddela sistnämnda bestämmelser ävensom de bestämmelser i övrigt, som, enligt vad i det föregående anförts, torde erfordras för genomförandet av överenskommelserna och allmänna familjepensionsreglementets ikraftträdande för vissa befattningshavare vid karolinska institutet m. fl.

Utskottet.

I den nu föreliggande propositionen har förslag framlagts om godkännande av preliminärt ingångna överenskommelser med delegerade för envar av universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn samt pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund rörande statens övertagande av nämnda pensionsinrättningar. Ifrågavarande överenskommelser bygga i allt väsentligt på samma grundläggande principer för familjepensioneringens ordnande, som godtagits beträffande de av staten tidigare övertagna familjepensionskassorna. Vissa avvikelser från nämnda principer, vilka betingas av särskilda vid de olika pensionsinrättningarna rådande förhållanden — främst av ekonomisk natur — hava dock ansetts påkallade. Rörande de skäl, som legat till grund för dessa avvikelser, får utskottet hänvisa till den i det föregående lämnade redogörelsen.

Emot de i förevarande proposition framlagda förslagens grundläggande principer, vilka innebära att 1936 års familjepensionsreform fullföljes genom att allmänna familjepensionsreglementet göres tillämpligt å de i propositionen avsedda tjänstemannagrupperna, har utskottet icke något att erinra. De avvikelser från nämnda principer, som härvid ansetts påkallade, hava synts

utskottet sakligt väl motiverade. Vad beträffar de särskilda kostnader av övergångsnatur, som skulle åsamkas staten vid övertagandet av ifrågavarande pensionsinrättningar, hava dessa icke synts utskottet vara av den storleksordning, att ur denna synpunkt betänkligheter skulle möta mot ett genomförande av förslagen.

Utskottet har icke heller i övrigt funnit skäl föreligga till erinran mot vad departementschefen i anledning av de preliminära överenskommelserna i olika hänseenden föreslagit eller eljest i propositionen anfört.

Med anledning av vad sålunda anförts finner utskottet sig böra tillstyrka, att riksdagen måtte bifalla vad i den föreliggande propositionen föreslagits och förty lämna Kungl. Maj:t däri begärda bemyndiganden för träffande av slutgiltiga överenskommelser rörande statens övertagande av ovanberörda kassor samt för vidtagande av övriga i samband därmed erforderliga åtgärder.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 april 1939.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Ehrnberg*, Berling, Sandén, Nilsson i Möln-dal, Bjurström, Bodin i Visby och von Horn*;

från andra kammaren: herrar Holmgren, Lovén, Andersson i Falkenberg, K. A. West-man, Gustavson i Västerås, Svedman, Eriksson i Sandby* och Dahlbäck*.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Överenskommelse mellan staten och Universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn.

Mellan 1934 års familjepensionsutredning å svenska statens vägnar, under förbehåll av Kungl. Maj:t:s och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt undertecknade delegerade för Universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, under förbehåll av pensionsinrättningens godkännande, å andra sidan, har denna dag överenskommelse träffats om statens övertagande av pensionsinrättningens rörelse på villkor, som här nedan angivas.

Vad i denna överenskommelse sägs om delägare avser, där ej annat uttryckligen angives, den, som omedelbart före övertagandet var delägare i pensionsinrättningen.

1. Staten övertager — med iakttagande av vad i 8 mom. här nedan sägs — pensionsinrättningens alla rättigheter och förpliktelser jämlikt det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet eller på annan grund.

I samband härmed förbinder sig staten att svara för alla rättsanspråk, som i anledning av denna överenskommelse eller eljest på grund av pensionsinrättningens överlåtelse till staten må kunna riktas mot pensionsinrättningens direktion, ävensom för alla kostnader, som kunna uppstå för direktionsledamot på grund av sådana anspråk eller anspråk, vilka eljest avse pensionsinrättningens förpliktelser.

Vad enligt de före övertagandet gällande bestämmelserna gäller för pensionsinrättningen skall hava avseende å staten, och skall myndighet, som Kungl. Maj:t bestämmer, fullgöra vad enligt bestämmelserna ankommer på pensionsinrättningens direktion.

2. Allmänna familjepensionsreglementet den 16 oktober 1936 (nr 542) skall — utom i de hänseenden, som angivas i 3—5 mom. här nedan — från övertagandet bli tillämpligt å envar därvid i universitetets tjänst kvarstående delägare, å vilken civila tjänstepensionsreglementet vid samma tillfälle antingen är eller blir tillämpligt,

under förutsättning tillika, att delägaren icke redan före övertagandet på grund av befattning utom universitetet blivit underkastad allmänna familjepensionsreglementet, att delägaren vid övertagandet icke är undantagen från tillämpningen av pensioneringsbestämmelserna i det för pensionsinrättningen då gällande reglementet, samt att han icke före den tidpunkt Kungl. Maj:t kan komma att bestämma hos Kungl. Maj:t anmält sin önskan att ej bli underkastad allmänna familjepensionsreglementet.

Härvid skall tillämpas för professor ett familjepensionsunderlag av 2,820 kronor samt för prosektor, laborator, lärare i medicinsk radiologi och observator ett familjepensionsunderlag av 2,400 kronor.

3. För i 2 mom. avsedd delägare skall i stället för bestämmelserna i allmänna familjepensionsreglementet rörande familjepensionsavdrag gälla, att honom tillkommande lön, så länge han kvarstår i innehavd tjänst, skall minskas med ett belopp, motsvarande den årsavgift jämte i förekommande fall retroaktivavgift, som, därest de närmast före övertagandet gällande bestämmelserna alltjämt varit för honom gällande, skolat av honom erläggas.

Vinner delägare, för vilken föregående stycke gäller, vid eller efter övertagandet befordran till befattning, å vilken civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämpligt och för vilken familjepensionsunderlaget är högre än det för honom närmast före befordringen gällande underlaget, eller förordnas han vid eller efter övertagandet att innehava icke-ordinarie befattning, å vilken ettdera av nämnda reglementen är tillämpligt och för vilken familjepensionsunderlaget är högre än det underlag, som för honom gällde omedelbart före förordnandets tillträdande, skall därmed allmänna familjepensionsreglementet även i fråga om familjepensionsavdrag å honom tillämpas. Har delägaren därvid icke slutbetalt retroaktivavgift i anledning av tidigare utnämning (befordran), skall han dock, om han vill komma i åtnjutande av den i 4 mom. här nedan stadgade förmånen, utöver de i reglementet bestämda avdragen vidkännas avdrag, motsvarande återstående del av nämnda avgift, dock i intet fall efter det han avgått ur tjänst; ankommande det på delägaren att, därest han icke önskar komma i åtnjutande av nämnda förmån, inom en månad från dagen för befordran eller förordnande, som ovan sagts, göra anmälan därom till styrelsen för det verk eller den myndighet, varunder han lyder.

4. För i 2 mom. avsedd delägare, vilken vid sin död kvarstod i tjänst eller åtnjöt tjänstepension, må familjepensionens grundbelopp icke i annat fall, än då vederbörande gjort anmälan, varom i 3 mom. andra stycket andra punkten förmåles, bestämmas till belopp, understigande familjepensionsunderlaget för den befattning han vid dödsfallet eller avgången med tjänstepension innehade.

5. Utan hinder av vad i 2 § allmänna familjepensionsreglementet stadgas, skall änka efter i 2 mom. här ovan avsedd delägare äga pensionsrätt även om äktenskapet ingåtts efter det delägaren uppnått en levnadsålder av 60 men ej 65 år, och skall för arvsberättigat barn till delägare, som i nyssnämnda moment avses, rätten till familjepension upphöra först vid 21 års ålder eller den tidigare tidpunkt, då barnet träder i äktenskap.

6. Beträffande delägare, å vilken jämlikt 2 mom. här ovan allmänna familjepensionsreglementet icke blir tillämpligt, skola med avseende å såväl rättigheter som skyldigheter, vilka staten jämlikt 1 mom. övertager, de före övertagandet gällande bestämmelserna i tillämpliga delar alltjämt gälla; dock att härvid skall iakttagas, att delägare i intet fall skall vidkännas bidrag till sina efterlevandes pensionering efter det han avgått ur tjänst med tjänstepension.

Vinner sådan i föregående stycke avsedd delägare, som icke redan före övertagandet på grund av befattning utom universitetet blivit underkastad allmänna familjepensionsreglementet men som vid övertagandet innehar befattning, varå civila tjänstepensionsreglementet därvid antingen är eller blir tillämpligt, vid nämnda tillfälle eller sedermera befordran till befattning, varå civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämpligt och för vilken familjepensionsunderlaget är högre än det för honom närmast före befordringen gällande underlaget, skall allmänna familjepensionsreglementet därmed å honom tillämpas, med iakttagande dock att vad i 3 mom. andra stycket andra punkten samt 4 och 5 mom. här ovan sägs skall äga motsvarande tillämpning. Vad nu föreskrivits skall ock gälla sådan vid övertagandet i tjänst varande docent, lärare i fysikalisk diagnostik, director musices och gymnastiklärare, som därvid eller sedermera blir innehavare av befattning, varå civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämpligt.

7. Till vid övertagandet befintliga pensionstagare i pensionsinrättningen samt till pensionsberättigade efter sådan delägare, som avses i 6 mom. första stycket här ovan, skall — utom i de fall, då andra stycket här nedan blir gäl-

lande — utgå *a*) grundpension enligt §§ 3 och 10 mom. 1 i det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet respektive motsvarande bestämmelser i tidigare reglementen, *b*) gratial, tillägg ur pensionsinrättningens pensionstilläggsfond, tillägg ur universitetets pensionstilläggsfond, tjänst- och nådårsersättning samt åkerlottsavkastning, allt till belopp och enligt grunder i övrigt, som tillämpades vid 1937 års utgång, *c*) pensionstillägg å de under *a*) och *b*) angivna beloppen, i den mån pensionstillägg vid övertagandet utgår enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 361) med däri sedermera gjorda ändringar, *d*) dyrtidstillägg å de under *a*), *b*) och *c*) angivna beloppen enligt de grunder, som vid varje tidpunkt gälla i fråga om dyrtidstillägg åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, samt *e*) ett fast tillägg av tretton procent å grundpensionen; dock att under *c*) och *d*) angivna pensions- och dyrtidstillägg ej skola utgå till pensionsberättigade efter delägare, som redan före övertagandet på grund av befattning utom universitetet blivit underkastad allmänna familjepensionsreglementet.

Till pensionsberättigade barn över 21 år skall utgå *a*) grundpension enligt vederbörande bestämmelse i tidigare för pensionsinrättningen gällande reglemente, *b*) tillägg ur pensionsinrättningens pensionstilläggsfond, tillägg ur universitetets pensionstilläggsfond, tjänst- och nådårsersättning samt åkerlottsavkastning, allt till belopp och enligt grunder i övrigt, som tillämpades vid 1937 års utgång, *c*) pensionstillägg å de under *a*) och *b*) angivna beloppen, i den mån pensionstillägg vid övertagandet utgår enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 361) med däri sedermera gjorda ändringar, samt *d*), i förekommande fall, dyrtidstillägg å de under *a*), *b*) och *c*) angivna beloppen enligt de grunder, som vid varje tidpunkt gälla i fråga om dyrtidstillägg åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst.

8. Vid övertagandet överlåter pensionsinrättningen tillgångar till staten, motsvarande pensionsinrättningens allmänna fond (pensionsfonden), pensionsinrättningens pensionstilläggsfond, universitetets pensionstilläggsfond och pensionsinrättningens hjälpfond ävensom ett belopp av 118,594 kronor (åkerlottsavkastning). Härvid skola de grunder tillämpas, som angivas i fil. doktor T. Janssons vid denna överenskommelse fogade, den 28 april 1938 dagtecknade promemoria.

9. Denna överenskommelse gäller under förutsättning att professorer inordnas under civila tjänstepensionsreglementet och att överenskommelsen blivit före den 1 juli 1939 å ömse sidor godkänd. I samband med godkännandet fastställs dagen för övertagandet.

Överenskommelsen är upprättad i två exemplar, av vilka vardera parten tagit ett.

Stockholm den 26 januari 1939.

1934 års familjepensionsutredning:

A. Hamilton.

O. A. Åkesson. S. Hammarskiöld.

Tim Jansson.

Delegerade för Universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn:

Thore Engströmer.

Rudolf Anderberg. Thoralf Fries.

(under förbehåll angivna i bifogat protokoll).

Bilaga B.

Överenskommelse mellan staten och Vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn.

Mellan 1934 års familjepensionsutredning å svenska statens vägnar, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt undertecknade delegerade för Vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn, under förbehåll av pensionsinrättningens godkännande, å andra sidan, har denna dag överenskommelse träffats om statens övertagande av pensionsinrättningens rörelse på villkor, som här nedan angivas.

Vad i denna överenskommelse sägs om delägare avser, där ej annat uttryckligen anges, den, som omedelbart före övertagandet var delägare i pensionsinrättningen.

1. Staten övertager — med i 7 mom. här nedan angivet undantag — pensionsinrättningens alla rättigheter och förpliktelser jämlikt de för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande stadgarna eller på annan grund.

I samband härmed förbinder sig staten att svara för alla rättsanspråk, som i anledning av denna överenskommelse eller eljest på grund av pensionsinrättningens överlåtelse till staten må kunna riktas mot pensionsinrättningens styrelse, ävensom för alla kostnader, som kunna uppstå för styrelseledamot på grund av sådana anspråk eller anspråk, vilka eljest avse pensionsinrättningens förpliktelser.

Vad enligt de före övertagandet gällande bestämmelserna gäller för pensionsinrättningen skall hava avseende å staten, och skall myndighet, som Kungl. Maj:t bestämmer, fullgöra vad enligt bestämmelserna ankommer på pensionsinrättningens styrelse.

2. Allmänna familjepensionsreglementet den 16 oktober 1936 (nr 542) skall — utom i de hänseenden, som angivas i 3 och 4 mom. här nedan — från övertagandet bliva tillämpligt å envar delägare i pensionsinrättningen, oavsett om delägaren därvid kvarstår i universitetets tjänst eller avgått från sin befattning med rätt till tjänstepension,

under förutsättning, att delägaren i fråga icke före den tidpunkt Kungl. Maj:t kan komma att bestämma hos Kungl. Maj:t anmält sin önskan att ej bliva underkastad allmänna familjepensionsreglementet.

Härvid skall beträffande envar av maskinmästaren vid akademiska sjukhuset P. A. Dahlin, vaktmästaren vid samma sjukhus O. B. Lundin och vaktmästaren vid musikinstitutionen K. A. Eriksson anses, som om han vid övertagandet innehade befattning, Dahlin i lönegraden B 8, Lundin i lönegraden B 7 och Eriksson i lönegraden B 6 i den i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451; jfr 1925 nr 270) intagna löneplanen.

3. För i 2 mom. avsedd delägare, vilken vid sin död kvarstod i tjänst eller åtnjöt tjänstepension, må familjepensionens grundbelopp icke i något fall bestämmas till belopp, understigande familjepensionsunderlaget för den befattning han vid dödsfallet eller avgången med tjänstepension innehade.

4. Utan hinder av vad i 2 § allmänna familjepensionsreglementet stadgas skall änka efter i 2 mom. här ovan avsedd delägare äga pensionsrätt även om äktenskapet ingåtts efter det delägaren uppnått en levnadsålder av 60 men ej 65 år, och skall för arvsberättigat barn till delägare, som i nyss-

nämnda moment avses, rätten till familjepension upphöra först vid 21 års ålder eller, beträffande dotter, den tidigare tidpunkt, då hon träder i äktenskap.

5. Beträffande delägare, å vilken jämlikt 2 mom. här ovan allmänna familjepensionsreglementet icke blir tillämpligt, skola med avseende å såväl rättigheter som skyldigheter, vilka staten jämlikt 1 mom. övertager, de före övertagandet gällande bestämmelserna i tillämpliga delar alltjämt gälla; dock att härvid skall iakttagas, att delägare i intet fall skall vidkännas bidrag till sina efterlevandes pensionering efter det han avgått ur tjänst med tjänstepension.

Vinner sådan i första stycket avsedd delägare, som vid övertagandet kvarstår i tjänst, vid eller efter övertagandet befordran till befattning, å vilken civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämpligt och för vilken familjepensionsunderlaget är högre än underlaget för den tidigare innehavda befattningen, skall allmänna familjepensionsreglementet därmed å honom tillämpas, med iakttagande dock att vad i 3 och 4 mom. här ovan sägs skall äga motsvarande tillämpning.

6. Till vid övertagandet befintliga pensionstagare i pensionsinrättningen samt till pensionsberättigade efter sådan delägare, som avses i 5 mom. första stycket här ovan, skall familjepension utgå enligt allmänna familjepensionsreglementet; dock att familjepensionens grundbelopp härvid alltid skall, om vederbörande delägare kvarstått i universitetets tjänst efter den 30 juni 1933 men avlidit före övertagandet, vara lika med familjepensionsunderlaget för den befattning, som delägaren senast innehaft, och i övriga fall vara lika med familjepensionsunderlaget för befattning i lönegraden B 5 i den i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451; jfr 1925 nr 270) intagna löneplanen.

Till understödsberättigade barn över 18 år skall utgå a) det understödsbelopp, som vederbörigen bestämts, b) gratial till belopp och enligt grunder i övrigt, som tillämpades vid 1937 års utgång, samt c), i förekommande fall, dyrtidstillägg å de under a) och b) angivna beloppen enligt de grunder, som vid varje tidpunkt gälla i fråga om dyrtidstillägg åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst.

7. Vid övertagandet överlåter pensionsinrättningen samtliga sina tillgångar till staten med undantag av den under § 3 punkt 5 i de för pensionsinrättningen gällande stadgarna omnämnda årliga räntan. Härvid skola de grunder tillämpas, som angivas i fil. doktor T. Janssons vid denna överenskommelse fogade, den 28 april 1938 dagtecknade promemoria.

8. Denna överenskommelse gäller under förutsättning att den å ömse sidor godkänts före den 1 juli 1939. I samband med godkännandet fastställes dagen för övertagandet.

Överenskommelsen är upprättad i två exemplar, av vilka vardera parten tagit ett.

Stockholm den 26 januari 1939.

1934 års familjepensionsutredning: Delegerade för Vaktbetjäningens vid Uppsala universitet pensionsinrättning för änkor och barn:

A. Hamilton.

Thore Engströmer.

O. A. Åkesson. S. Hammarskiöld.

Thoralf Fries. Oscar Östling.

Tim Jansson.

Enoch Svensson. Emil Eriksson.

Bilaga C.

Överenskommelse mellan staten och Pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund.

Mellan 1934 års familjepensionsutredning å svenska statens vägnar, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt undertecknade delegerade för Pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund, under förbehåll av pensionsinrättningens godkännande, å andra sidan, har denna dag överenskommelse träffats om statens övertagande av pensionsinrättningens rörelse på villkor, som här nedan angivas.

Vad i denna överenskommelse sägs om delägare avser, där ej annat uttryckligen angives, den, som omedelbart före övertagandet var delägare i pensionsinrättningen.

1. Vid övertagandet överlåter pensionsinrättningen till staten alla rättigheter och förpliktelser jämlikt det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet eller på annan grund, dock med undantag av de i § 7 a) reglementet omnämnda medlen.

I samband härmed förbinder sig staten att svara för alla rättsanspråk, som i anledning av denna överenskommelse eller eljest på grund av pensionsinrättningens överlåtelse till staten må kunna riktas mot pensionsinrättningens styrelse, ävensom för alla kostnader, som kunna uppstå för styrelseledamot på grund av sådana anspråk eller anspråk, vilka eljest avse pensionsinrättningens förpliktelser.

Vad enligt de före övertagandet gällande bestämmelserna gäller för pensionsinrättningen skall hava avseende å staten, och skall myndighet, som Kungl. Maj:t bestämmer, fullgöra vad enligt bestämmelserna ankommer på pensionsinrättningens styrelse.

2. Allmänna familjepensionsreglementet den 16 oktober 1936 (nr 542) skall — utom i de hänseenden, som angivas i 3 och 4 mom. här nedan — från övertagandet bliva tillämpligt å envar därvid i universitetets tjänst kvarstående delägare, å vilken civila tjänstepensionsreglementet vid samma tillfälle antingen är eller blir tillämpligt,

under förutsättning tillika, att delägaren vid övertagandet icke är undantagen från tillämpningen av pensioneringsbestämmelserna i det för pensionsinrättningen då gällande reglementet, samt att han icke före den tidpunkt Kungl. Maj:t kan komma att bestämma hos Kungl. Maj:t anmält sin önskan att ej bliva underkastad allmänna familjepensionsreglementet.

Härvid skola följande familjepensionsunderlag och familjepensionsavdrag tillämpas, nämligen för professor: familjepensionsunderlag 2,820 kronor och familjepensionsavdrag för år 456 kronor samt för lärare i medicinsk radiologi, observator och föreståndare för den zoologiska institutionens entomologiska avdelning: familjepensionsunderlag 2,400 kronor och familjepensionsavdrag för år 348 kronor.

3. För i 2 mom. avsedd delägare, vilken vid sin död kvarstod i tjänst eller åtnjöt tjänstepension, må familjepensionens grundbelopp icke i något fall bestämmas till belopp, understigande familjepensionsunderlaget för den

befattning han vid dödsfallet eller avgången med tjänstepension innehade. Härjämte skall beträffande delägare, som är berättigad till ersättning för in-dragen tjänst- och nådårsrätt, iakttagas, att de sammanlagda familjepensions-förmånerna till änka och barn under tjänst- och nådåren icke må understiga, vad som skulle hava utgått enligt de före övertagandet gällande bestämmel-serna.

4. Utan hinder av vad i 2 § allmänna familjepensionsreglementet stad-gas skall änka efter i 2 mom. här ovan avsedd delägare äga pensionsrätt, även om äktenskapet ingåtts efter det delägaren uppnått en levnadsålder av 60 år men före uppnåendet av den för vederbörande enligt civila tjänstepensions-reglementet gällande pensionsåldern.

5. Beträffande delägare, å vilken jämlikt 2 mom. här ovan allmänna fa-miljepensionsreglementet icke blir tillämpligt, skola med avseende å såväl rättigheter som skyldigheter, vilka staten jämlikt 1 mom. övertager, de före övertagandet gällande bestämmelserna i tillämpliga delar alltjämt gälla. Härvid skall för delägare, som är underkastad pensioneringsbestämmelserna i det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet, års-avgiften utgå med 22 procent av delaktighetsbeloppet, därest han gjort an-mälan, varom i 2 mom. här ovan förmäles, och eljest med 15 procent av delaktighetsbeloppet. Delägare skall i intet fall vidkännas bidrag till sina efterlevandes pensionering efter det han avgått ur tjänst med tjänstepension.

Vinner sådan i föregående stycke avsedd delägare, som vid övertagandet innehar befattning, varå civila tjänstepensionsreglementet därvid antingen är eller blir tillämpligt, vid nämnda tillfälle eller sedermera befordran till befattning, varå civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämp-ligt och för vilken familjepensionsunderlaget är högre än det för honom närmast före befordringen gällande underlaget, skall allmänna familjepen-sionsreglementet därmed å honom tillämpas, med iakttagande dock att vad i 3 och 4 mom. här ovan sägs skall äga motsvarande tillämpning. Vad nu föreskrivits skall ock gälla sådan vid övertagandet i tjänst varande docent, lärare i fysikalisk diagnostik, lärare i ortopedi, kapellmästare samt lärare i gymnastik och fäktkonst, som därvid eller sedermera blir innehavare av befattning, varå civila eller militära tjänstepensionsreglementet är tillämp-ligt.

6. Till vid övertagandet befintliga pensionstagare i pensionsinrättningen samt till pensionsberättigade efter sådan delägare, som avses i 5 mom. första stycket här ovan, skall — utom i de fall, då andra stycket här nedan blir gällande — utgå *dels* grundpension enligt § 15 mom. 1 respektive § 34 i det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet, *dels*, i fö-rekommande fall, tjänst- och nådårsersättning till belopp och enligt grunder i övrigt, som tillämpades vid 1937 års utgång, *dels* pensionstillägg å grund-pensionen samt tjänst- och nådårsersättningen, i den mån pensionstillägg vid övertagandet utgår enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 361) med däri sedermera gjorda ändringar, och *dels* dyrtidstillägg jämlikt § 4 kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 267) å grundpensionen, tjänst- och nådårsersättningen samt pensionstillägget enligt de grunder, som vid varje tidpunkt gälla.

Till barn över 18 år, som vid övertagandet äro eller senare bliva pensions-berättigade, skall, där allmänna familjepensionsreglementet ej är tillämpligt, utgå *dels* grundpension enligt §§ 10 och 15 mom. 1 respektive § 34 i det för pensionsinrättningen vid övertagandet gällande reglementet, *dels* ock, i fö-rekommande fall, övriga i föregående stycke angivna förmåner.

7. Till pensionsberättigade efter sådan delägare i pensionsinrättningen, som vid övertagandet kvarstår i universitetets tjänst, skall dyrtidstillägg icke utgå å pension från Lunds universitets änke- och pupillkassa.

8. Denna överenskommelse gäller under förutsättning, att professorer inordnas under civila tjänstepensionsreglementet och att överenskommelsen före den 1 juli 1939 blivit å ömse sidor godkänd. I samband med godkännandet fastställs dagen för övertagandet.

Överenskommelsen är upprättad i två exemplar, av vilka vardera parten tagit ett.

Stockholm och Lund den 26 och i januari 1939.

1934 års familjepensionsutredning: Delegerade för pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund:

A. Hamilton.

S. Herner.

O. A. Åkesson. S. Hammarskiöld.

Otto Regnéll. Ragnar Bergendal.

Tim Jansson.

(under förbehåll angivet i bifogat protokoll).

Bilaga AC.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde mellan 1934 års familjepensionsutredning och delegerade för universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn den 26 januari 1939.

Närvarande: Ordföranden, greve Hamilton, samt herrar Hammarskiöld, Jansson och Åkesson (från familjepensionsutredningen) samt herrar Engströmer, Anderberg, Fries och Stenki! (från pensionsinrättningen).

Godkändes förslag till överenskommelse mellan staten och universitetets i Uppsala pensionsinrättning för tjänstemäns änkor och barn, varvid delegerade för pensionsinrättningen förklarade sig biträda överenskommelsen under förutsättning

1:o) att vid tjänstårsberäkning enligt 3 § civila tjänstepensionsreglementet innehavare av befattning, som angives i 2 mom. 3 stycket överenskommelsen, skulle, om antalet tjänstår för hel ålderspension bestämdes till 25, äga tillgodoräkna sig hela den tid han före utnämningen vid universitetet eller karolinska mediko-kirurgiska institutet fullgjort forsknings- eller lärarverksamhet såsom docent eller bestritt befattning såsom lärare eller tjänsteman, eller, om tjänståren bestämdes till 20, äga tillgodoräkna sig den tid han innehaft docent- eller forskarstipendium eller såsom vikarie uppehållit professur eller utfört annat motsvarande arbete; samt

2:o) att för överlåtelse enligt 8 mom. i överenskommelsen av universitetets pensionstilläggsfond, pensionsinrättningens hjälpfond samt den angivna delen av åkerlottssavkastningen ävensom för fördelningen enligt de i doktor Janssons promemoria angivna grunderna inhämtas vederbörande universitetsmyndigheters medgivande.

Det skulle till protokollet antecknas, att delegerade för pensionsinrättningen för änkor och barn efter befattningshavare vid universitetet i Lund uppställt det under 1:o) angivna förbehållet för biträdande av samtidigt upprättad överenskommelse rörande statens övertagande av sistnämnda pensionsinrättnings rörelse.

Vid protokollet:

E. Norberg.